

Komenského kamarát – školský časopis pre voľný čas a oddych

Vydáva: ZŠ Komenského ul. 135/6, Medzilaborce

Vychádza od roku 1998 s periodicitou 2-krát ročne

Redakčná rada: Nina Haburčaková, Zuzana Černegová,

Sofia Džupinová, Nella Židziková

Šéfredaktorka: Nela Suchá

Vedúca mediálneho krúžku: PhDr. N.Hriseňková

Zdroje: príspevky žiakov, internet

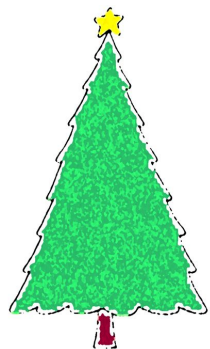
Komenského kamarát

To najdôležitejšie, čím môžete obdarovať svojich blízkych, je láska, čas, ktorý s nimi strávite a pozornosť, ktorú im budete venovať. Krásne Vianoce a všetko dobré v roku 2024 vám praje redakčná rada.

Obsah vydania:

Príhovor redakčnej rady	str.2
Vianoce u nás i vo svete.....	str.3-4
Anketa.....	str. 5
TOP vianočné dekorácie v roku 2023	str. 6-7
Vlastná tvorba	str.8-9
Naše talenty.....	str.10
Recept na zemiakový šalát.....	str.11
Humor na vianočnú tému.....	str.12
Psychologický test.....	str.13
Krížovka.....	str.14
Pre najmenších.....	str.15

vianočné vydanie
Školský rok 2023-2024

Milí čitatelia!

Začiatok školského roka je už dávno za nami. Učenie je v plnom prúde a iste ste postrehli, v akom rýchlym tempe ubieha týždeň za týždňom. Ani sme sa nenazdali a už nám klopú na dvere najkrajšie sviatky v roku Vianoce. Každoročne v tomto období pre vás pripravujeme 1. číslo nášho školského časopisu a v duchu si prajeme, aby bolo spestrením vašich školských dní. Starostlivo sme vybrali zaujímavé a aktuálne témy, dali sme priestor talentovaným žiakom, nebudú chýbať pravidelné rubriky: recepty, tajnička, omaľovánky, vtipy a psychologický test.

Aj v tomto roku redakčnú radu tvoria žiaci 6. a 7. ročníka, ktorí majú záujem o novinárčenie a sú členmi mediálneho krúžku. Veľmi radi privítame aj nejaké príspevky od vás ostatných. Pochváľte sa, čo zaujímavé ste urobili, čo pripravujete v blízkej budúcnosti. Napíšte nám vaše postrehy, či ste spokojní s obsahom časopisu a aké nové rubriky by ste privítali. Dajte nám o sebe vedieť a pridajte sa k nám!

Takže s chuťou do čítania, priatelia!

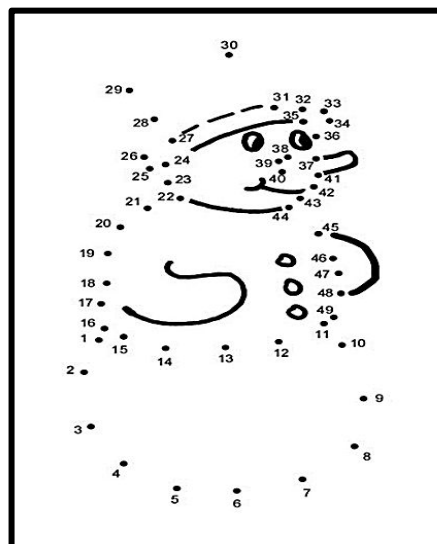
Vaša redakčná rada

Nikdy si tak neuvedomujeme cenu času, ako práve vtedy, keď sa jeden rok končí a druhý sa začína. Vstup do nového roka poskytuje príležitosť k zamysleniu sa. Využime ho k dobrému nasmerovaniu svojich ďalších krokov. Nech je rok 2024 bohatý na lásku, šťastie, optimizmus, dobré predsavzatia a radosť zo života. Po celý rok more zdravia a oceán dobrej nálady všetkým žiakom, pedagogickým i nepedagogickým pracovníkom našej školy želá redakčná rada.

Pre najmenších

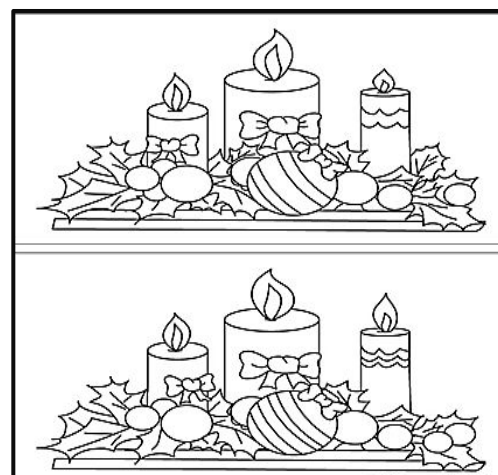
1.

2.

3.

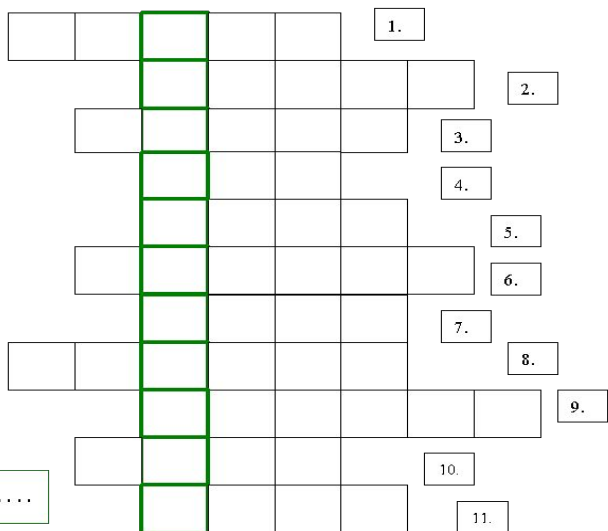

1. obrázok – pospájaj čísla od 1 do 44
2. obrázok – vyfarbi vianočný stromček
3. obrázok – nájdi 10 rozdielov

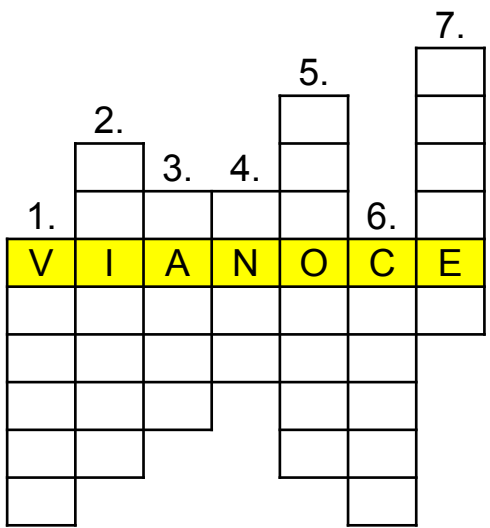
Postavte si stromček, upracte si domček, buďte k sebe milí, tak aby ste v láske, pohode a šťastí žili.

Krížovka

1. kyslé červené ovocie
2. narodeninová sladkosť
3. ročné obdobie v októbri
4. budova
5. vodný živočích
6. zmysel niečoho
7. nádoba na kvety
8. antonymum k slovu tma
9. pokrývka hlavy
10. opak zimy
11. voňavý červený kvet

Riešenie:

Vianoce u nás a vo svete

Vianoce patria k najkrajším sviatkom roka. Nie všade sa ale oslavujú rovnako. Každá krajina si zachováva vlastné tradície a zvyky. Nie všade rozdáva darčeky. Ježiško, nie všade na štedrovečernom stole sa objaví kapustnica a kapor.

Slovensko

Vianoce sú u nás významným rodinným sviatkom. Darčeky prináša Ježiško a rozbalujú sa po štedrej večeri. K tradíciám patrí spievanie kolied, polnočná omša, betlehem v uliciach. Základom večere je kapustnica, hrachová alebo hubová polievka, ryba so zemiakovým šalátom. Na stole nesmie chýbať cesnak, jablká, med a oblátky.

Česk

V Česku sú vianočné sviatky sviatkami detí a rodiny. Darčeky pod stromček prináša Ježiško a rozbalujú sa po štedrovečernej večeri. Tradičná vianočná večera sa skladá z rybacej polievky, vypráženého krapa a zemiakového šalátu.

Poľsko

V Poľsku sa Vianoce oslavujú podobne, ako u nás. Počas dopoludnia Štedrého dňa gazdiné dokupujú posledné maličkosti, dopekajú vianočné koláče a varia dvanásť tradičných pokrmov. Deti vyzerajú prvú hviezdu (Gwiazdka). Keď sa objaví, rodina môže zasadiť k štedrovečernému stolu. Niektorí veria, že práve hviezdy prinášajú pod stromček darčeky.

Maďarsko

V Maďarsku sú Vianoce najvýznamnejším sviatkom roka. Je to aj preto, že na druhý sviatok vianočný si pripomínajú sv. Štefana, patróna krajiny. Darčeky tak ako u nás prináša Ježiško, ale rozbalujú ich ešte pred štedrou večerou. Na vianočných stoloch nesmie chýbať halászlé (rybacia polievka, hríbová polievka, kapustnica, kapor alebo zubáč). Vianoce začínajú pečením svätostefanského koláča.

USA, Veľká Británia a Írsko

Tieto tri krajiny majú takmer identické zvyky, rozdiely sú skutočne minimálne. Podstatný rozdiel od našich sviatkov je v tom, že hlavným dňom pre nich nie je dvadsiaty štvrtý, ale dvadsiaty piaty december. Darčeky im nosí Santa Claus v spoločnosti ôsmich sobov, spúšťa sa dole komínom, kde ho vždy čaká občerstvenie v podobe koláčikov a pohára mlieka.

Francúzsko

Vo Francúzsku sa líšia Vianoce podľa jeho oblastí. Sever má totiž podstatnú odlišnosť v tom, že deti dostávajú darčeky už na Mikuláša. Zvyšok krajiny slávi Vianoce v rovnaký deň ako aj my. Deti dávajú v tento deň pred kozub svoje čižmy a čakajú, či im v noci niečo donesie Otec Vianoc. Ten však nechodí sám a jeho zlý spoločník rozdáva odmeny v podobe imaginárneho výprasku tým, ktorí počas roka neposlúchali. Tak ako v USA, tiež sa im na stole objaví moriak s gaštanovou plnkou. Ten je však doplnený aj takými pochúťkami ako ustrice, bagety, párky, šaláty, ovocie a vyprážaná hus.

Taliano

Domáci sa počas sviatkov sústreďujú najmä na jedlo a výzdobu. Súťažia v tom, kto si vo svojom príbýtku urobí najkrajšiu imitáciu betlehema. Prvýkrát sa rodina stretáva pri bohatej hostine pred poľnohospodárskou omšou a to isté sa potom opakuje aj na druhý deň na obed. Na stole nesmie chýbať najmä špeciálny vianočný koláč. Darčeky im nosí striga La Befana, ktorá lieta nad domami a zhadzuje ich podľa zásluh do príbýtkov. Týmto dňom však nie je 24. december, ale 6. január.

Psychologický test

Si dobrý kamoš/dobrá kamoška?

1. Kamoš ťa poprosí pomôcť mu s úlohou, no ty chceš ísť von...

- A/ Pomôžeš mu, ved' von môžeš ísť hocikedy. (3 b)
- B/ Vyhovoriš sa, že ťa bolí hlava. (2 b)
- C/ Tváriš sa, akoby ti ani nevolal a ideš normálne von (1 b)

2. Tvoja kamarátka má narodeniny a ty jej kúpiš...

- A/ Bonboniéru. (3 b)
- B/ Vlastne ani nevieš, kedy má narodeniny. (2 b)
- C/ Nič jej nedáš, lebo nechceš zbytočne míňať peniaze a ani jej nezablahoželaš. (1 b)

3. Kamarátka sa potkla na ulici...

- A/ Opýtaš sa jej, či sa jej niečo nestalo. (3 b)
- B/ Tváriš sa, že ju ani nepoznáš. (2 b)
- C/ Vysmeješ sa jej. (1 b)

Vyhodnotenie:

9 - 8 bodov: Pre kamaráta/kamarátku si oporou, lebo stojíš pri ňom/nej v dobrom aj v trapasoch a okrem toho - dobre s rozumiete.

4 - 7 bodov: Za chrbtom kamaráta/kamarátku ohováraš a nezáleží ti na ňom/nej. Mal/mala by si s kamošmi viac držať a zbaviť sa falošnosti.

3 a menej bodov: Z priateľ'ov si robíš srandu namiesto toho, aby si im pomohol/pomohla, keď to potrebuje. Čím skôr to naprav, lebo nebudeš mať žiadnych kamošov.

Humor na vianočnú tému

Milý Ježiško, prosím si štíhlu postavu a tučnú peňaženku.
Vlani si to poplietol!

Štyri etapy života muža:

1. Veríš na Mikuláša
2. Neveríš na Mikuláša
3. Robíš Mikuláša
4. Vyzeráš ako Mikuláš

„Pán riaditeľ, môžete mi dať zajtra voľno?“ pýta sa v práci pán Novák.
 „Manželka chce, aby som jej pomohol s vianočným upratovaním.“
 „Z takého dôvodu vám predsa nebudem dávať voľno!“ rezolútne to odmietne nazlostený riaditeľ.
 „Ďakujem,“ vydýchne si zamestnanec.
 „Vedel som, že je na vás spoľahnutie.“

Idú dve blondínky po ulici a jedna hovorí: „Vieš, že tento rok budú Vianoce v piatok?“ Druhá na to: „Dúfajme, že nie trinásteho.“

- Mami, ja by som chcela na Vianoce psa...
- Nevymýšľaj! Bude kapor – ako každý rok!!!

RAŇAJKY

DESIATA

OBED

OLOVRANT

VEČERA

TAJNÁ VEČERA

...už čoskoro...

Vianočná anketa

1. Čo pre Vás znamenajú Vianoce?
2. Ako trávite spoločný čas so svojimi blízkymi?
3. Aké vianočné jedlo máte najradšej?

Riaditeľka školy PaedDr. Emília Kocanová

1. Vianoce boli a aj sú pre mňa čarovným obdobím, nostalgiou a spomienkou na detstvo. Už týždne pred Vianocami vnímam všade okolo vianočné pesničky, blikajúce svetielka a vianočné výzdoby, poletujúce snehové vločky, Mikulášov, anjelov, čertov, plné nákupné košíky. U nás v škole mám Vianoce spojené aj s rôznymi vianočnými aktivitami a vystúpením žiakov na našej vianočnej akadémii. Počas roka žijem ja a moja rodina tak nejako uponáhľane, ale na Vianoce sa všetci zídeme pri štedrovečernom stole. Vianoce sú tie najkrajšie sviatky v roku strávené v kruhu najbližších, sviatky pokoja, lásky a porozumenia.
2. Po slávnostnej večeri si zaspievame koledy, pospomíname si na pekné chvíle za celý rok a venujeme si navzájom svoj čas. To sú tie najkrajšie darčeky Vianoc. A ak sa nám podarí, určite neobídeme ani prírodu a vyberieme sa počas sviatočných vianočných dní na nejakú zimnú túru. Samozrejme, že si nájdem čas aj na oddych, filmy, knihy, rodinné návštevy.
3. Vychutnávame si Vianoce so všetkým, čo k nim patrí. Najradšej mám vyprážanú rybu (nemusí to byť kapor) a zemiakový šalát.

Čitateľom prajem požehnané Vianoce plné pohody a najmä veľa zdravia, šťastia, lásky vzájomnej úcty a porozumenia.

Zástupkyňa školy RNDr. Anna Kulik

1. Vianoce sú pre mňa viac ako všetko ostatné, pretože sa celá rodina zídeme pri vianočnom stole.
2. Rozprávame sa, smežeme sa a po vianočnej večeri ideme na spoločnú prechádzku.
3. Samozrejme, že mám rada všetky jedlá, ale najradšej mám mačanku a pirohy s kyslou kapustou.

Ing. Slávka Fufaľová, učiteľka matematiky a informatiky

1. Vianoce pre mňa znamenajú hlavne sviatky pokoja, mieru, pohody a užitia si rodinnej atmosféry.
2. Najradšej mám kapustnicu, vianočné oblátky, med a bobalky s makom.
3. Počas Vianoc najmä pozeráme filmy a rozprávky. Veľmi rada si prečítam aj dobrú knihu, lebo počas roka na to nemám veľa času.

Dokončenie na str.10

Aké vianočné dekorácie budú trendy v roku 2023?

Pripravujeme sa na ne pár mesiacov a odídu do dvoch týždňov... Vianoce sú najkrajšie sviatky roka. Milujeme ich pre farebnosť, svetielka, vôňu ihličia a vianočného pečiva, ale aj pre ich samotný zmysel. Tiež sa pred Vianocami radi zaoberáte dekorovaním príbytkov či exteriérov? Pozrime sa spolu na moderné farby Vianoc v roku 2023 a potešme na Vianoce nielen svoju dušu, ale aj oči.

Klasické farby

V roku 2023 sú stále populárne tradičné vianočné farby. Klasická kombinácia červenej, zelenej a bielej nikdy neomrzí.

Elegantná modrá a strieborná

Modrá a strieborná sú farby, ktoré dodajú vašej vianočnej výzdobe elegantný a moderný vzhľad. Tieto farby vytvárajú osviežujúcu atmosféru, ktorá je v kontraste s tradičnými teplými farbami Vianoc.

Pastelové farby

Pastelové farby ako svetloružová, svetlomodrá a pastelová zelená môžu dodať vašej vianočnej výzdobe romantické črty. Tieto farebné odtiene sú vhodné pre tých, ktorí majú radi nežnosť a eleganciu.

Zlatá a bronzová

Zlaté a bronzové odtiene sú vždy spojené s luxusom. Tieto farby sú vynikajúcou voľbou, ak túžite svoju vianočnú výzdobu ozvláštniť. Zlatá a bronzová v kombinácii s inými farbami vám pomôžu vytvoriť veľmi elegantný vianočný interiér.

Recept na zemiakový šalát

Suroviny

2 kg zemiakov
300 g (Bonduelle) hrášok sterilizovaný
300 g (Bonduelle) mrkva sterilizovaná
1 ks cibuľa
405 ml majonéza
100 g smotana na varenie
100 g smotana na šľahanie
podľa potreby soľ
podľa potreby korenie čierne mleté

Postup

1. Do veľkého hrnca dáme variť vodu, keď začne vriieť, pridáme umyté zemiaky v šupke. Zemiaky by mali byť približne rovnako veľké, strednej veľkosti.
2. Uvarené zemiaky vyberieme z vody a necháme úplne vychladnúť. Zemiaky NESMÚ byť teplé, pretože šalát nám môže skysnúť.
3. Vychladené zemiaky ošúpeme a pomocou krájača na zemiaky pretlačíme do veľkej misy.
4. Vezmeme si konzervu hrášku a mrkvy. Z oboch zlejeme (napríklad pomocou sitka) všetok nálev, ten do šalátu pridávať netreba. Ak sú kúsky mrkvy príliš veľké, nakrájame ich na menšie. Následne hrášok a mrkvu pridáme do misy so zemiakmi.
5. Ošúpeme si a nakrájame nadrobno jednu stredne veľkú cibuľu. Pridáme ju do misy so zemiakmi.
6. Do misy so zeleninovou zmesou pridáme jednu celú majonézu, smotanu na varenie a smotanu na šľahanie. Ak chceme mať šalát hustejší, nemusíme použiť celé smotany.
7. Šalát dáme vychladiť na noc do chladničky.
8. Vychladený šalát dochutíme soľou a čiernym korením podľa potreby. Ak šalát cez noc príliš zhutne, môžeme doň ešte pridať smotanu.
9. Hotovo, dobrú chuť :)

Pokračovanie zo str.5

Mgr. Ivana Petrovaj, učiteľka angličtiny

1. Vianoce pre mňa znamenajú spoločne strávený čas so svojou rodinou a blízkymi.
2. Vianoce trávime pri spoločnej večeri a pozeraní vianočných filmov a rozprávok.
3. Mojm najobľúbenejším vianočným jedlom sú jednoznačne pirohy.

Mgr. Lenka Zdenovcová, pedagogická asistentka

1. Vianoce pre mňa znamenajú narodenie Ježiša Krista, je to čas pokoja, radosti a pozastavenia sa v uponáhľanom svete. Počas tohto krásneho sviatku sú si ľudia akosi milší a bližší.
2. Snažím sa načúvať svojim blízkym, stretávame sa pri chutnom jedle, ktoré si spoločne pripravíme, rada pečiem pre svoju rodinu. Spoločné chvíle trávime pri spievaní kolied a radi navštívime vianočné trhy.
3. Na vianočnom stole mám najradšej bobaľky a nesmie chýbať ani med a oblátky.

Naše talenty

Marek Mochnač, 9.B

Dominik Protivňak, 6.A

Martin Lechan, 9.B

Martin Serbák, 9.A

Bordová a smaragdovo-zelená

Je to tak. Nič nepôsobí luxusnejšie ako práve táto farebná kombinácia. Ide o hlboké farby, ktoré sa hodia k závesom, stuhám, prestieraniu a sviečkam. V kombinácii so zlatou pôsobia skutočne kráľovsky.

Prírodné prvky pre pocity pohody

V posledných rokoch sa stále väčšej popularite tešia prírodné materiály. Borovicové šišky, vetvičky a drevené ozdoby môžu pridať autentický štýl vašej vianočnej výzdoby. Pokiaľ sa u vás v domácnosti objavujú aj bežne počas roka, určite by ste ich mali zapojiť aj do svojej tohtoročnej vianočnej výzdoby.

Rozhodnúť sa pre vianočné ozdoby, ktoré sú zhotovené z udržateľných materiálov, je obzvlášť v dnešnej dobe veľmi rozumné. Trendom je hľadať opakovane použiteľné, recyklovateľné a biologicky odbúrateľné dekorácie. Môžete si vyrobiť vlastné dekorácie z prírodných materiálov a spríjemniť si tak najkrajšie sviatky roka.

Nezabudnite, že Vianoce by mali byť predovšetkým o pohode a radosti. Bez ohľadu na to, aké trendy aktuálne vládnu, dôležité je, aby ste si doma vytvorili také prostredie, ktoré vás urobí šťastnými a prinesie vám pocity pohody. Ak sa vám to podarí aj vďaka našim tipom na vianočnú výzdobu, budeme sa tešiť. Prajeme vám krásne a štýlové Vianoce!

Svoj prvý literárny pokus, ktorý bol prihlásený do literárnej súťaže Hovoríme o jedle, vám na stránkach nášho časopisu predstavuje piatok Peter Kačur. Témou je znečisťovanie životného prostredia a plytvanie potravinami. Sme veľmi radi, že sa medzi žiakmi objavil ďalší talent.

Ostrov Tumbul

Kde bolo, tam bolo, na úplnom začiatku bola Zem – mladá, pekná a čistá planéta. Žili tam levy, slony, rysy, mačky a množstvo iných živočíchov. Raz prišli ľudia, ktorí sa stali dominantným druhom. Čas plynul a tí ľudia sa neustále zdokonaľovali v rôznych činnostiach a poznatkoch. Čím viac vytvárali a vyrábali nové veci, tým viac narastalo množstvo odpadkov, až nakoniec zamorili planétu Zem.

Súčasnosť – typická domácnosť na Slovensku, napríklad v Medzilaborciach

Mama hovorí synovi, aby dojedol obed. On však odmieta.

Mama sa ho pýta: „Chceš počuť zaujímavý príbeh? Ak budeš jesť, poviem ti ho.“

Syn sa začal prehrabávať v jedle. Mama ešte chvíľu pozerala, ako sa púšťa do jedenia a potom začala rozprávať.

Kde bolo, tam bolo, bol raz ostrov menom Tumbul. Rástlo tam veľa ovocia a zeleniny. Na tom ostrove žili súrodenci – sestra brokolica (volajme ju Daniela) a brat kukurica (bude mať meno Šimon). Akurát sa blížili oslavy 100. výročia zeleninovo-ovocného festivalu. Celé mestečko sa pripravovalo na túto udalosť. Aj Šimon s Danielou chceli pomôcť. Zbierali kvety na výzdobu, ale nešťastnou náhodou narazili do sochy s podobizňou starostu. Tá s ohromným rachotom spadla a rozbila sa na tisíc kúskov. Všetci sa zbehli a zisťovali, čo sa deje. Prišiel i sám starosta a nahnevane kričal: „Kto zničil moju sochu?!“ Všetci ľudia ukazovali prstom na Šimona a Danielu, ktorí tam stáli ako dva stĺpy. Starosta prikázal, aby ich odviekli na skalu hanby, ktorá stála uprostred oceánu.

Keď tam tak celí nešťastní sedeli, všimli si, že voda okolo skalného útesu nie je priehľadná ako obvykle, ale je akási zeleno-hnedá. Sestra-brokolica sa pýtala, čo sa to deje, ale brat-kukurica to nevedel. Bol však veľmi bystrý, a tak vymyslel nasledovné: zobral jedno zrnko kukurice zo seba a poslal ho do vody na prieskum. Zrnko plávalo v oceáne a keď sa vrátilo, oznámilo: „Na náš ostrov Tumbul sa valí pohroma – obrovská vlna smetí a odpadkov.“ Vedeli, že nemôžu podľahnúť panike a musia upozorniť na nebezpečenstvo ostatných obyvateľov ostrova. Boli však ďaleko v mori na skale hanby. Márne kričali, nik ich nepočul. Na ostrove sa už začal festival ovocia a zeleniny a všade sa rozliehala hlasná hudba. S veľkou námahou sa im podarilo zliezť zo skaly, popadané palmy im poslúžili ako provizórne plavidlo, na ktorom sa doplavili k ostrovu, kde sa nič netušiaci ľudia zabávali. Súrodenci brokolica a kukurica všetkých varovali pred ničivou vlnou odpadkov.

Syn prerušil rozprávanie mamy a povedal, že už dojedol celý obed. Mama sa usmiala: „Takže mám prestať rozprávať?“ „Jasné, že nie. Chcem vedieť, ako sa to skončilo,“ naliehal syn. „Dobre, tak počúvaj!“

V tej chvíli sa na oblohe zjavil vrtuľník – mal podobu veľkej červenej reďkovky. Priniesol dobrú správu, že zo susedného ostrova im poslali na pomoc čistiacu loď, ktorá všetok nebezpečný odpad pozbiera a zlikviduje. Všetci s napätím čakali, či sa záchranná akcia stihne. A bolo to naozaj tesne. Čistiaca loď vyčistila more v okolí ostrova Tumbul. Pre ostrov to znamenalo záchranu. Teraz už všetci ďakovali súrodeneckej dvojici.

Ale v oceáne je ešte stále veľmi veľa odpadkov. Čo z toho vyplýva? To už iste tušíte, že máme recyklovať odpad, nevyhadzovať jedlo a neplytvať vodou.